

Sisäministeriö

kirjaamo.sm@govsec.fi
key.poliisiosasto.sm@govsec.fi

Päiväys/Datum
31.05.2022
Dnro/Dnr
TRAFICOM/162610/03.03.00/2022
Viite/Referens
VN/24391/2021

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi toimivaltaisista viranomaisista terroristisen verkkosisällön leviämisen estämiseen liittyen

Sisäministeriö on pyytänyt Liikenne- ja viestintävirastolta asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä laiksi toimivaltaisista viranomaisista terroristisen verkkosisällön leviämisen estämiseen liittyen. Liikenne- ja viestintävirasto kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Lailta ehdotetaan annettavaksi tarvittavat säännökset Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/784 verkossa tapahtuvaan terroristisen sisällön levittämiseen puuttumisesta täytäntöönpanemiseksi. Esityksessä ehdotetaan, että asetuksessa säädettyjen terroristista verkkosisältöä koskevien poistamismääräysten ja rajat ylittävissä tilanteissa toisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen tekemien poistamismääräysten arvioinnin osalta toimivaltainen viranomainen olisi poliisi.

Lisäksi toimivaltaiseksi viranomaiseksi esitetään poliisia asetuksen mukaisten seuraamusten määräämisen sekä hallinnollisten seuraamusten määräämisessä.

Asetuksessa säädettyjen erityistoimenpiteitä koskevien päätösten osalta toimivaltaiseksi viranomaiseksi esitetään Liikenne ja viestintävirasto. Erityistoimenpiteitä ovat toimenpiteet, joita terroristisen verkkosisällön levittämiseen käytettyjen säilytyspalveluntarjoajien tulee ottaa käyttöön. Säilytyspalveluntarjoaja päättää, mitä toimenpiteitä se ottaa käyttöön, joilla käyttäjät voivat merkitä väitettyä terroristista sisältöä tai ilmoittaa siitä säilytyspalvelun tarjoajalle. Tulevat valvontatehtävät käsittäisivät arviointipäätökset siitä, että tiettyä säilytyspalvelua käytetään terroristisen sisällön levittämiseen, tällaisen palveluntarjoajan ilmoitusten vastaanotto niistä toimenpiteistä joita se toteuttaa suojatakseen palvelunsa terroristisen sisällön levittämiseltä yleisölle, näiden ilmoitusten arviointi ja mahdolliset jatkopäätökset.

Liikenne- ja viestintävirasto kannattaa ehdotettuja toimivaltaisten viranomaisten nimeämisiä. Asetuksessa kuvattujen digitaalisten palveluiden, tässä tapauksessa tietoverkossa toimivien säilytyspalveluiden tarjoajien sääntely on uutta, mutta jossain määrin lähellä viraston nykyistä toimivaltaa. On siten luontevaa, että ehdotettu valvontavastuu tulisi Traficomille, vaikka virastolla ei ole uuteen tehtävään liittyvää osaamista entuudestaan.

Hallituksen esityksessä (s. 32) todetaan, että Traficom "valvoo muun muassa lakia sähköisistä viestintäpalveluista (917/2014) ja Traficomin Kyberturvallisuuskeskus valvoo muun muassa viestintäverkkojen ja palveluiden toimintavarmuutta." Virasto ehdottaa selvyyden vuoksi, että edellä mainittu kohta kirjattaisiin muotoon

"Traficom valvoo muun muassa lakia sähköisistä viestintäpalveluista (917/2014) sekä viestintäverkkojen ja palveluiden toimintavarmuutta".

Valvottavaksi tuleva sääntely on uutta. Tästä johtuen nimettävälle viranomaiselle tehtävä toisi kokonaan uusia, sekä uudenlaista teknistä ja juridista osaamista edellyttäviä tehtäviä, joihin tulee olla osoitettavissa riittävät resurssit. Virasto pitää tärkeänä, että esityksessä otetaan huomioon sille uusien tehtävien myötä tuleva lisääntyvä resurssitarve.

Hallituksen esitysluonnoksessa on tuotu esille taustatieto, että suuri osa terroristisen sisällön levittämisestä tapahtuu suurten palveluntarjoajien alustoilla, joiden sijoittautumisvaltiot ovat useimmiten muutamassa Keski-Euroopan maassa. Tämän tiedon valossa esityksessä todetaan, että sääntelyn taloudelliset vaikutukset voivat lisääntyä, jos esimerkiksi jokin kansainvälinen iso säilytyspalvelun tarjoaja sijoittaa asetuksessa tarkoitetun toimipaikkansa tai laillisen edustajan Suomeen tai jos jotakin jo Suomessa sijaitsevaa säilytyspalvelun tarjoajaa aletaan hyödyntää terroristisen sisällön levittämiseksi. Tällöin valvontatehtävien määrä ja siten resurssitarve lisääntyisi olennaisesti verrattuna nykyarvioon. Traficom yhtyy tähän näkemykseen ja mikäli kuvattu tilanne tulisi, olisi tärkeää säilyttää tarvittaessa joustavuus resurssien lisätarpeen suhteen.

Kirsi Karlamaa
Pääjohtaja

Jarmo Riikonen
Lakimies

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 31.5.2022. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.